

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po świętach uroczystych i niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne kop. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku niezwracają się. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnośzenia w biurze Dyrekcji prenumerata nieprzyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnośzenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 kop. 20. — Półrocznie rs. 4 kop. 60. — Kwartalnie rs. 2 kop. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rs. 1.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Magistrat m. Warszawy. — Rozkaz ministra wojny.
DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Stanowisko Rosji w obec kongresu. — Wyrzucenie uczuć wiernopoddańczych. — Kronika kościelna. — Kronika brukowa. — Chojny zapis. — Pociąg osobowy. — Telegramy. — Uzbrojenia. — Ameryka. Stany południowe; uchwały kongresu; bójka; Davis; cholera. — Bombardowanie Valparaiso. — Anglja. Interpelacja. Polityka nieinterwencji. — Nota. — Podział krzesel parlamentarnych. — Zawieszenie wyplat. — Austrja. Położenie polityczne. — Środki ostrożności. — Francja. Kongres i giełda. — Hiszpanja. Procesa prasowa. — Holandja. Przesilenie ministerjalne. — Niemcy. Wniosek pokojowy. — Nadzieje utrzymywania pokoju. — Kwestja Limburga; uruchomienie. — Kwestja reformy. — Zajście. — Wojska związkowe. — Demonstracje wojenne. — Sprostowanie. — Prusy. Sprawa kongresu. — Projekt zjazdu. — Opór landweru. — Ks. K. Hohenzolernski. — Szwajcarya. Cło od koni. — Turcja. Koncentracja wojsk. — Włochy. Ofiary patriotyczne. — Podatek od renty. — Korespondencje ze Lwowa i Paryża. — Korespondencja handlowa z Gdańska. — Rozmaitości.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, 10 dnia (22) Maja.

Magistrat Miasta Warszawy. — Od niejakiego czasu znaczna liczba psów naprowadzana bywa do ogrodów publicznych Saskiego i Krasińskiego, a nadto wiele z nich wałęsa się samopas i tam przez całą noc pozostają. Ponieważ czynią one wiele szkód w urządzeniach ogrodowych, kopią doły, rozgrzebiują zasiane kłoby, łamią młociane krzewy, szczeniem i kąsaniem się z sobą, sprawiają dla publiczności nieprzyjemności, a jako opuszczone i zgłodniałe mogą stać się powodem nieszczęścia na wypadek wściekliczny, dla zapobieżenia przeto podobnym nieporządkom w ogrodach, dla poszanowania spokojności publicznej i odwrócenia nieszczęśliwych wypadków, Magistrat Miasta wydał polecenie służbie Ogrodowej, ażeby o wszelkich szkodach zrządzonych przez psy, których właściciele będą wiadomi, donosiła Magistratowi dla pociągnięcia tychże właścicieli do odpowiedzialności pieniężnej w drodze policyjnej, wszelkie zaś psy wałęsające się samopas, ażeby uprzątnane były przez czyścicieli ulicznych. Podając o tem do wiadomości publicznej, Magistrat ma przekonanie, że właściciele psów przez poszanowanie własności publicznej, jaką stanowią ogrody miejskie, oraz przez wzgląd na spokojność publiczną, oszczędzą Zarządowi Miasta nieprzyjemności wykonywania z całym rygiorem zastrzeżonych środków zaradczych.

Rozkaz ministra wojny, z dnia 4 maja v. s. — Najwyższy ukaz w dniu dzisiejszym do rządzącego senatu wydany, znosi urząd wojennego generał-gubernatora petersburgskiego wraz z jego biurem, a przytem poleca: 1) aby należące dotąd do zarządu wojennego generał-gubernatora interesy wydziału wojskowego i komendantura oddane były do biura dowodzącego wojskami okręgu wojennego petersburgskiego; sprawy ogólnego zarządu gubernji petersburgskiej i administracji miasta Petersburga — gubernatorowi petersburgskiemu, a sprawy policyjnego zarządu miasta. — do biura ober-policmajstra petersburgskiego. 2) Aby gubernator petersburgski objął zarząd gubernji na ogólnej zasadzie, z zachowaniem wszelkich władz gubernjalnych, miejskich i powiatowych, wyjąwszy policyjną miasta Petersburga, atrybucji właściwych naczelnikom gubernji, niezostających pod zwierzchnictwem generał-gubernatorów. 3) Aby ober-policmajstrowi petersburgskiemu powierzone zostały wszelkie sprawy policyjnego zarządu miasta Petersburga, z postawieniem go w podwładności, w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego, III-go wydziału przybocznej kancelarji Jego Cesarzkiej Mości, a w sprawach policyjnych wykonawczej — ministerstwa spraw wewnętrznych. Ogłaszając to wojskom, nadmieniam, że w

skutku zwiniecia urzędu wojennego generał-gubernatora petersburgskiego, zawiadywanie służbą strażniczą i garnizonową wojsk w stolicy i w całym okręgu, przechodzi na mocy art. 15 najwyżej zatwierdzonego w dniu 6 sierpnia 1864 r. postanowienia o zarządach wojskowo-okręgowych, na dowodzącego wojskami gwardji i okręgu wojennego petersburgskiego, i że pod władzę jego, na mocy art. 33 tegoż postanowienia, przechodzą komendantury w okręgu i stała komisja wojskowo-sądowa, znajdującą się przy biurze tutejszego komendanta. — Bliższy rozdział przedmiotów wydziału wojskowego zwiniecia biura wojennego generał-gubernatora petersburgskiego, wskazany będzie oddzielnem rozporządzeniem, które oznaczy zarazem jakie akta dokąd mają być oddane. Zostający przy byłym wojennym generał-gubernatorze urzędnicy audytorjatu, otrzymują dalsze przeznaczenie od generał-audytora ministerstwa wojny, a pisarze wojskowi od głównego sztabu; wszyscy jednakże pozostają przy dotychczasowych obowiązkach do czasu rozdziału i zdania akt. Co do adjutantów byłego wojennego generał-gubernatora i osób wojskowych będących przy nim do szczególnych poleceń, wydane zostaną osobne rozporządzenia. (Rus. Inw.)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa, 10 dnia (22) Maja.

W ciągu dwóch dni świątecznych telegramy i dzienniki, zawierały mnóstwo wiadomości o układach w przedmiocie kongresu, o różnych przymierzach pomiędzy mocarstwami i t. d., aż nakoniec wczoraj otrzymany przez nas telegram doniósł nam, na podstawie nadzwyczajnego dodatku do *Dresd. Jour.* z dnia wczorajszego, że wszystkie mocarstwa zgodziły się na kongres, który ma być otwarty w przyszły piątek. Wszelako dla objaśnienia kwestji, podajemy poniżej przebieg układów, które doprowadziły do tego rezultatu. O ile się zdaje, rząd francuzki zaproponował dwom innym wielkim mocarstwom nie niemieckim, równie gorliwie jak i on starającym się uprzedzić nieobliczone kłeski, jakieby były następstwem wojny w środkowej Europie, program kongresu, na który zgodzili się reprezentanci Rosji i Anglji w Paryżu. Program ten obejmuje trzy punkta: 1) Rozstrzygnięcie kwestji szleswicko-holsztyńskiej pozostawić ludności księstw, pod pewnymi mającymi się określić warunkami; 2) zbadać reformę Związku niemieckiego, o ile takowa dotyczy ogólnej politycznej równowagi; 3) ustąpić Wenecję Włochom za wynagrodzeniem Austrji i uznaniem i poręczeniem przez Włochy świeckiej władzy papieża w obecnych jej granicach. Chwilowo krążyły pogłoski, że trzy wielkie mocarstwa nie mogły ostatecznie porozumieć się, mianowicie jeden z dzienników paryzkich utrzymywał, że Anglja cofnęła się, kiedy przyszło do mowy o zbrojnym wykonaniu postanowień przyszłego kongresu. Wiadomość ta jednak była mylną, gdyż jak donoszono z Paryża do *N. Preus. Z.*, spodziewano się tam przyjscia do skutku kongresu dla załatwienia sporu, kongresu bez poprzedniego jednak rozbrojenia i bez kompetencji rozstrzygania ostatecznego. Tymczasem dzienniki paryzkie donosiły, że propozycja kongresu wypracowana przez p. Drouyn de Lhuys została już wysłana do podpisu do Petersburga i Londynu, i w imieniu trzech mocarstw miał być przesłana do Berlina, Florencji i Wiednia. Z Wiednia donoszono

o nadejściu tam tej propozycji, wraz z przedwczesną uwagą, iż nie zdoła ona powstrzymać wojny. Zapewniano, że Prusy i Włochy, zgadzają się na kongres pod temi warunkami, Austrja zaś zawiadomiona poufnie o programie, przyjęła go z pewnymi ograniczeniami, a mianowicie: co do szleswig-hosztyjni życzyła sobie, nie głosowania powszechnego, ale zasiągnięcia zdania stanów; co do reformy Związku niemieckiego żądała wyłączenia podstawy pruskiej (parlamentu z głosowania powszechnego, a nawet z wyborów bezpośrednich); co zaś do Wenecji pragnęła naprzód wiedzieć, jakie będą jej ofiarowane wynagrodzenia terytorjalne. Austrja przyjmując to odrębne stanowisko, najwięcej radości sprawiłaby p. Bismarckowi, który w ten sposób byłby uwolniony od obowiązku odrzucenia kongresu, podczas kiedy cała odpowiedzialność za nie dojdzie do skutku tego ostatecznego środka uprzedzającego krwawe starcie, spadałaby na Austrję, o czym już ją ostrzegły, jak donoszą z Wiednia, mocarstwa a szczególnie Anglja. *La France* z uwagi, że w każdej chwili może wywołać wybuch wojny, wnosi, iż mocarstwa robiące takie wysilenia na korzyść pokoju, powinnyby się spieszyć, aby nie zostały prześcignięte wypadkami. *La France* ma słuszość i z innego względu, gdyż obecny stan nader szkodliwie oddziaływa na finanse; tak, jak nam telegrafują z Paryża, w sobotę wieczorem po giełdzie, na wiadomość że kredyt ruchomy w tym roku nie da dywidendy, akcje jego spadły do nominalnej wartości 500 fr., kiedy niegdyś stały przeszło 2,000 fr.

Według *N. Fr. Presse*, warunki przymierza pomiędzy Prusami a Włochami miały być następujące: Obaj monarchowie umówili się, w razie gdyby Austrja napastowała Prusy lub Włochy, uważać to solidarnie za *casus belli*. Natenczas uzupełnią porozumienie, zrzekając się prawa zawierania pokoju bez wzajemnego udziału. Jeżeli Prusy będą zmuszone przez Austrję do wypowiedzenia wojny, to Włochy biorą także udział w walce, jako sprzymierzeniec. Obydwa państwa umówiły się nie zawierać z nikim przymierza bez poprzedniego z sobą porozumienia. Przymierze to ma mieć moc obowiązującą do końca 1866 r. Przymierze nie zawiera żadnego warunku na wypadek, gdyby Włochy zawiąłane zostały w wojnę z Austrją, i jak się zdaje Prusy na ten wypadek zastrzegły sobie swobodę działania. Wiadomość tę potwierdziły i powtórzyły prawie wszystkie dzienniki.

Dresd. Jour. stanowczo zaprzecza doniesieniu dziennika *Berliner Reform*, że Austrja zawarła odrębny traktat z Saksonją, zapewniający tej ostatniej w razie zwycięstwa powiększenie jej kosztem Prus.

Mémorial diplomatique, którego wiadomości z Austrji mają pewną powagę, zamieścił wiadomość z Wiednia, według której gabinet wiedeński zobowiązał się formalnie względem państw średnich, nie zawierać żadnej odrębnej umowy z Prusami względem księstw nadelbańskich; wszelkie dalsze układy w tej kwestji pomiędzy

Wiedniem a Berlinem nie mogą mieć miejsca.

Według tegoż tygodnika, konferencja bamberska miała na celu utworzenie zupełnego porozumienia pomiędzy Austrią a średnimi państwami niemieckimi. Porozumienie to obejmuje następujące cztery punkta: 1) wzajemne rozbrojenie się obu wielkich mocarstw niemieckich; w razie odrzucenia przez Prusy miała być wzięta pod rozwagę egzekucja związkowa, zgodnie z uchwałą sejmu z 9-go maja; 2) rozstrzygnięcie kwestji księstw nadelbańskich przez sejm związkowy; 3) uznanie właściwości, rozumnej i liberalnej reformy Związku niemieckiego; 4) termin zwołania niemieckiego parlamentu, wtedy dopiero ma być ustanowiony, kiedy Prusy wyformują swe projekta reformy.

Jak nam doniósł telegraf jeszcze onegdaj, na sobotniemu posiedzeniu sejmu związkowego w Frankfurcie, państwa które były reprezentowane na konferencji bamberskiej, złożyły następujący wniosek: Zgromadzenie sejmowe zażąda od państw które uzbroiły się nad stan pokojowy, aby na następnym posiedzeniu sejmu oświadczyły, czy i pod jakimi warunkami gotowe są w terminie oznaczonym przez sejm, jednocześnie przywrócić stan pokojowy. Poseł niderlandzki wniósł, aby zatwierdzone zostało wyjście ze Związku księstwa Limburgskiego. Głosowanie w tym przedmiocie odroczone zostało do czwartku. Saksonja, która nie przyjęła udziału w powyższym wniosku oświadczyła gotowość przystąpienia do takowego i przywrócenia stanu pokojowego, skoro tylko Austrija i Prusy porozumieją się co do rozbrojenia. Poseł austriacki wynurzył nadzieję co do układów pomiędzy Prusami a Hanowerem, że mocarstwa te nie zawrą żadnych umów sprzecznych z ustawą związkową. W motywach do wniosku bamberskiego powołano się na pokojowe oświadczenia Austrii i Saksonji, oraz zapewnienie Prus, iż zbroją się tylko dla własnej obrony i wynurzone nadzieję, że europejskie stanowisko Prus, nie będzie stało na przeszkodzie spełnieniu przez nie obowiązków związkowych. Rozprawy co do pierwszeństwa uzbrojeń uznane zostały za zamknięte. Wniosek co do oderwania się Limburga, umotywowany był różnicą interesów, w skutku czego Niderlandy nieraz zmuszone bywały odmawiać swego współdziałania w popieraniu niemiecko narodowych celów.

Według wczoraj przez nas otrzymanego telegramu, we Florencji ogłoszony został dekret stanowiący, że kupony od renty, których wypłata przypada na d. 1-szy lipca r. b., w swej nominalnej wartości, we wszystkich opłatach do skarbu, na równi z brzęczącą monetą, mają być przyjmowane do końca czerwca; banki: narodowy, toskański, neapolitański i sycylijski, obowiązane są także przyjmować je za gotówkę. — Wydany okólnik nakazał formowanie 21 pułków ochotników. *Gazzetta ufficiale* ogłasza nominacje wielu oficerów ochotników, a pomiędzy innymi Nicotery. Zapewniają, że 20 batalionów ochotników, już jest skompletowane, a mianowicie, że nastąpi formowanie dalszych batalionów spowodowało znaczną liczbę zapisów do tych oddziałów.

Według austriackich dzienników, onegdaj (20-go) miało się rozpocząć koncentrowanie wojsk austriackich na granicy czeskiej, a naczelny wódz północnej armji, gen. Benedek spodziewany był w Czechach 26-go b. m. Na ten dzień i wojska pruskie nad granicą czeską miały być doprowadzone do gotowości do boju.

Z Rzymu donoszą, że angielski admirał Paget, zaproponował byłemu królowi neapolitańskiemu Malte na rzydencję. W tym na pozór nieznacznym akcie grzeczności, mści się, jak się zdaje, program gabinetu londyńskiego na wypadek wojny, mający na celu usuwanie wszel-

kich ewentualności, które mogłyby wzmocnić wpływ Francji na południowe Włochy.

Sprawy naddunajskie przybierają groźniejsze rozmiary. Według wiadomości z Bukaresztu z 18-go, z Ruszczuku i Tulczy donoszono, że przejście Dunaju przez Turków lada chwila było spodziewane, a rząd kazał ściągnąć pikiety rumuńskie, strzegące lewego brzegu Dunaju. Rząd zażądał od izby deputowanych kredytu 70 milionów piastrow, na urządzenie obozu dla ostojenia Bukaresztu. Tymczasem w Wiedniu otrzymano 17-go prywatny telegram z Bukaresztu, donoszący o krwawym starciu w Dżurdzewie pomiędzy żołnierzami tureckimi a zbrojnymi rumunami, w którym było kilku poległych i rannych. Paryzki telegram zamieszczony w *Wandererze* donosi, że na posiedzeniu konferencji naddunajskiej 17-go b. m. p. Drouyn de Lhuys zawiadomił o rezultacie głosowania powszechnego w księstwach rumuńskich. Poseł Porty zaprotestował przeciwko takemu rezultatowi i wniósł, aby konferencja w obec bezprawnej postawy rządu tymczasowego w Bukareszcie, sama uchwała osadzenie, przez nią mającego się wybrać hospodara. Konferencja przyjęła wniosek Porty. Tymczasem otrzymany przez nas wczoraj telegram zmienia stan rzeczy, gdyż dziś miał nastąpić uroczysty wjazd księcia Karola hohenzolernskiego do Bukaresztu. Księżę zapewnił sułtana listownie, że będzie szanował traktaty łączące księstwo naddunajskie z Turcją. Co uczyni Turcja i mocarstwa obradujące na konferencji w Paryżu, w obec tego spełnionego faktu, to przyszłość pokaże.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczony poniżej artykuł z *Jour. de St. Pet.* o stanowisku Rosji w obec kongresu i korespondencję ze Lwowa.

* (Stanowisko Rosji w obec kongresu.) *Jour. de St. Pet.* pisze: „Stanowisko Rosji w obec ważnych zakłóceń grozących Europie, stanowi przedmiot różnorodnych tłumaczeń dla dziełników zagranicznych. Jeden z nich jeszcze niedawno donosił, że Najjaśniejszy Pan przesłał do cesarza austriackiego list, w którym nakłaniał go do poświęcenia Wenecji dla zachowania pokoju. Inne dzienniki zamieściły telegram z niewiadomego źródła, donoszący, że w razie wojny pomiędzy Prusami a Austrią, Rosja udzieli tej ostatniej materialną pomoc.” Wątpimy aby było potrzeba poważnie zbijać wiadomości podobnego rodzaju, nie mające najmniejszej podstawy. Stanowisko Rosji w obecnym przesileniu określa się tak jasno przez jej interesy i stosunki, że nie może być najmniejszych powodów do podobnych tłumaczeń. Chociaż jej bezpośrednie interesy nie są zamieszane do sporów, jakie wzbudzają obecnie Europę środkową, niemniej wszelako przekonana jest o solidarności, która obecnie łączy wszystkie cywilizowane narody i nie może nie przewidywać tych ważnych zakłóceń, jakimi grozi wojna europejskiej równowadze, żeby gorąco nie pragnęła utrzymania pokoju. Cesarski gabinet nie potrzebował mięszać się ani do wzajemnych sporów pomiędzy państwami, ani wskazywać im drogę jaką powinny postępować; ale przyjazne stosunki łączące go z większą częścią państw zagranicznych, obowiązywały go do wystawienia wszelkich okoliczności, które tak wymownie mówią przeciwko wojnie, że każdy cofa się przed myślą przyjęcia na siebie odpowiedzialności za wszystkie jej straszne następstwa. Możemy twierdzić, że ze strony rządu ruskiego nic nie było zaniedbane w interesie pokoju i spokojności, że ułóżenia te wszędzie zrozumiane były w istotnym ich duchu i nie pozostały zupełnie bez wpływu na obietnice wzajemnego rozbrojenia, które dwa tygodnie temu, na pozór gotowe były uwolnić Europę od zakłóceń, zagrożających jej w obecnej chwili. Zdając sobie dokładnie sprawę o ważnych praktycznych trudnościach, które mogły przeszkadzać urzeczywistnieniu kongresu europejskiego, mającego w sposób rozumny podzielać na uspokojenie wojowniczego nastroju, gabinet cesarski ze swej strony wcale nie tworzył przeszkód dla urzeczywistnienia idei obiecującej szanse pokojowego zakończenia sprawy. Działalność i usiłowania dla zachowania pokoju, wzrastały w miarę ważności okoliczności, a spełni on do końca to, co uważa za obowiązek ludzkości. Dla tego byłoby zupełnie mylnem, przypisywanie rządowi ruskemu jakichkolwiek zalecań,

przekraczających sferę rad przyjacielskich; również niesłusznym byłoby przypisywanie Rosji stronnego stanowiska względem tej lub owej strony. Jedyna myśl kierująca ruskim rządem, zawiera się w stanowczym zabezpieczeniu swych własnych narodowych interesów.”

* (Wyrażenia uczuć wiernopoddanych z powodu zamachu na życie Najjaśniejszego Pana.) *Siew. Pocz.* podaje w tym względzie szereg najpoddanniejszych adresów i telegramów, a mianowicie:

Najpoddanniejsze adresa: od głównego naczelnika uralskich zakładów górniczych, generał-majora Jossa, od dymisjonowanego generał-majora Lermantowa, od moskiewskiego kupca 2-jej gilji Ludonida Sewriugina, od syna plesskiego mieszczanina N. Szwedowa i syna kupca z Kinieszmy M. Potapowa, od starożakonnym mieszkańców m. Radziwiłowa.

Telegramy do Najjaśniejszego Pana: z Witebska, od pośredników polubownych i włościan powiatu lepeckiego; z Kurska, od pośrednika polubownego i włościan 2-go rewiru w pow. kurskim; — do ministra spraw wewnętrznych: z Tiukalińska, od kupców i mieszczan; z Permu, od werchniensiłińskiej włości; z Okułowki, od mieszkańców m. Krestiec; z Dubowki, od brata kupca Mikołaja Bołotnikowa; z Niższego Nowogrodu, od właściciela domu Mławina i jego służby; z Łyskowa, od włościan włości ostrowskiej w powiecie kniahinińskim; z Kołomny, od polubownego pośrednika 1-go rewiru w pow. zarajskim; z Klina, od komitetu więziennego; z Reżycy, od starowierców parafji masłowskiej w pow. Dynaburskim; z Astrachani, od gubernatora; z Riazania, od dankowskiego powiatowego urzędu ziemskiego; z Riazania, od gubernalnego zgromadzenia ziemskiego; z Rostowa nad Donem, od obywateli osady Azowa; z Kurska, od mieszkańców m. Lgowa; z Łodejnowo Pola, od mieszkańców m. Ołońca; z Połtawy, od gubernalnego marszałka szlachty; z Moskwy od towarzystwa pomocy subiektów kupieckich; z Bałty, od włościan 1-go rewiru polubownego; — do naczelnego prokuratora najświętszego synodu; z Orła, od seminarjum orłowskiego; — do generał gubernatora: z Rygi, od rygkiego towarzyskiego strzelców, z Pernawy, od szlachty ezelskiej; — listy do ministra spraw wewnętrznych od nowosilskiego powiatowego marszałka szlachty; od gubernatora kurskiego; — oraz uchwały: mieszkańców m. Kaliazina i czernihowskie gminy miejskiej.

* (Kronika kościelna). W pierwszy dzień Zielonych świątek obchodzony był z wystawieniem, kazaniami i procesjami odpust Zesłania Ducha 5-go w kościele po-paulińskim, po-dominikańskim oraz po-augustańskim; w ostatnim z nich wotywę odpustową odprawił ks. Rządki, sumę celebrował ks. Maleszewski, słowo Boże wygłaszał ks. Karpowicz bazylianin; amatorowie wykonali na chórze mszę Vogta z tonu c. dur, hymn do Matki Boskiej Górdignianego solo sopran; tudzież „Ojcie nasz” Dobrzyńskiego. — W kościele pp. sakramentek jednocześnie z odpustem Ducha 5-go, odprawiany był odpust na cześć św. Weroniki; sumę celebrował ks. kanonik Buliński, słowem ewangelicznej nauki odzywał ks. Goljan (starszy), artyści i amatorowie odśpiewali mszę Vogta, modlitwę Kückehna i duet Mozarta na dwa sopran. — W kościele po-bernardyńskim w niedzielę odpust 5-go Jana Nepomucena sprowadził tłumy wiernych; wotywę odpustową odprawił ks. Czepulewicz bernardyn, sumę celebrował ks. Sławianowski regens seminarjum, duchowną wygłaszał naukę ks. Goljan (młodszy); na chórze amatorowie pod kierunkiem p. Chwaliboga odśpiewali mszę Kroguskiego; na ofertorium i benedictus po raz pierwszy dwa kwartety Franciszka Florina. W tymże kościele wczoraj odprawione było nabożeństwo odpustowe na cześć św. Anny, w czasie którego ciż sami amatorowie wykonali mszę Pechlera, tercet Wnorowskiego i poraz pierwszy nowy kwartet Karola Gregora. — W kościele kks. pijarów w czasie sumy celebrowanej przez ks. Jarosińskiego utalentowani artyści i amatorowie odśpiewali różne utwory religijne. — W kościele 5-go krzyża przeszło 80 dzieci pici obojej o 7-iej zrana przystępowało po raz pierwszy do krumnji świętej, które przygotował do tego aktu blisko dwu miesięczną nauką wikarjusz miejscowy ks. Krajewski; w tymże kościele wczoraj obchodzony był odpust św. Felicissymy. Kr.

* (Kronika brukowa). Od lat niepamiętnych Warszawa nie miała takich świąt zielonych jak w obecnym roku! Prawda, zielono było i dość wcześnie nawet, lecz za to śnieg, który onegdaj przez chwilę padała dziś rano ukazał się w powietrzu i straszliwe grubo-jesienne, przejmujące do kości zimno, uczyniły

z świątecznych dni arcy powszednie! Wszelako pokazało się, że w niektórych przynajmniej sferach społecznych zwyczaj silniejszy jest od wszystkiego i że dla dopełnienia go, gotowi tam narazić się na wiele nieprzyjemności nawet. Dowodem tego służy nam dzień wczorajszy, w którym pomimo tak zimowego stanu aury, przeszło 6,000 osób przejechało i przeszło przez rogatki marymontskie, zdążając na tradycyjny spacer w Bielanych! Samych powozów eleganckich i zawierających w sobie świat modniejszy, wcale prawie nie było, lecz średnie a zamożniejsze warstwy, rzemieślnicze i rękodzielnicze zwłaszcza, reprezentowane były w przeszło 170 pojazdach. Nie liczym w to około 70 dorózek, stukilkunastu bryczek i omnibusów. Oprócz tej cyfry, bardzo znacznej jak na podobną pogodę, statki parowe przewiozły kilkadziesiąt amatorów morskiego powietrza... a okoliczne Bielanom osady i wioski dostarczyły na odpust nie mało prostego ludu.

Tak więc, pomimo nieobecności strojnych dam i eleganckiej młodzieży, z której kilkunastu jednakże reprezentowało kawalerję spacerową, wybrałszy się konno na tę tradycyjną wycieczkę—można powiedzieć, że Bielany miały i w tym roku znaczną część zwykłych gości z niższej sfery społecznej. Oni też tylko dali cokolwiek utargować miejscowemu i przenośnym sklepikom, karuzelom i szalansom, jakkolwiek nie zdołali wynagrodzić przedsiębiorcom tych zakładów poniesionych kosztów i trudów, w takim jak zwykle stosunku.

Do Czerniakowa również na rozpoczęty tam odpust św. Bonifacego, niewiele udało się osób; zresztą, odpust ten trwa tak długo, że całe prawie rzesze warszawskich pielgrzymów i pielgrzymek odkładają zwiedzenie Czerniakowa do cieplejszych dni, które może przecież nastaną jeszcze w tym roku! Saska Kępa, która na minione dwa święta przygotowała się suto, padła także ofiarą zimna i niepogody! Ogromne zastępy raków i całe snopy cienkich szparagów, pozostały nietknięte prawie, a już nie chcemy szlochać nad smętnym losom śmietany i mleka, których nikt pić nie chciał, lekając się mroźnego na żołądek wpływu tych rodzinnych sorbetów!

Jednakże, na takim wyjątkowym stanie pogody podczas świąt tegorocznych, zyskał wiele cyrk p. Blennow'a, który sam jeden prawie musiał dać przytułek wszystkim pozbawionym możliwości użycia spacerów! Jakoż, przez obadwa minione święta, dwa razy dziennie przedstawiane tam widowiska, napełniały całą rotundę—a wczoraj kilka set osób, nie dostawszy już biletów, musiało wrócić do domów lub tłoczyć się do sali w Dolinie Szwajcarskiej, gdzie orkiestra Bilsego, wygnana przez słońce z ogrodu, gromadzi zawsze tyle osób, ile ich tylko zmieścić się może!

O cyrku Blennow'a z pierwszych jego przedstawień tyle powiedzieć możemy, iż posiada on wybornych akrobatów, pomiędzy którymi odznaczyli się szczególnie pp. Bekker i Engel, wykonawszy na drabinie sznurowej, zawieszanej wysoko, istotnie zadziwiająca ćwiczenia; obydwóch tych akrobatów wspiera jeszcze panna Zara, tańcząc na linie. Z woltyżerek, widzieliśmy dotąd tylko p. Blennow. Co do komików, nie dorównują oni wprawdzie znanym tu dawniej: Stonnetowi i Willowi—zawsze jednak posiadają dosyć zwykłego cyrkowego dowcipu. Za kilka dni, gdy cyrk p. Blennow'a skompletuje się zupełnie i rozwinie cały swój program, będziemy w możności ściślej ocenić jego wartość, dziś zaś wiadczyć możemy tylko, że podczas tegorocznych „Świąt zielonych” stał się prawdziwą i jedyną prawie rozrywką drżących od zimna mieszkańców tutejszych.—Rozumie się że i teatru, podczas takiej pogody napełnione były w obadwa świąteczne wieczory, szkoda tylko, że pomimo nieocięplonej jeszcze pory, zaczynają się teraz i kończą o godzinę później. Zakończenie widowisk teatralnych nasuwa nam pytanie, dla czego kilka przynajmniej, z mnogiej liczby omnibusów kursujących po jednej tylko linii, nie staje przy końcu spektaklów na teatralnym placu? Znalazłyby one zawsze i na pewno, mnóstwo pasażerów, którzy dorózkami oddzielić się nigdy nie mogą.

Trwające tak uporczywie zimna doprowadzają do rozpaczliwych nieszczęśliwych pacjentów, biorących mineralnie wodną kurację. Muszą oni albo zostawać w domu, lub udawać się do zakładów mineralnych w ubraniach zimowych. O przyjemności rannego spaceru pomimo słodkich dźwięków orkiestr, Lewandowskiego i Kuhnego, które przygrywiają zdrętwiałej od zimna garście pacjentów—nawet i wspo inać nie wypada. Cieszymy się jednak nadzieją, że zbliżający się już koniec maja, dla samego honoru tego miesiąca poetów, słowików i kochanków—przyniesie nam wreszcie pożądaną w powietrzu odmianę.

Dopełniamy dzisiejszej kroniki brukowej sprawozdaniem z uroczystego poświęcenia otwartej w zeszłą sobotę wystawy obrazów i starożytności p. Sulatyckiego, który w obszernym lokalu w pałacu Dyzymańskich na pierwszym piętrze, zgromadził już znaczną liczbę dzieł znakomitych malarzy, posażków marmurowych i wiele płodów sztuki starożytnej. Wystawa ta rozwijać się będzie coraz bardziej i wzbogacać corocznie nowymi dziełami.—P. Sulatycki w mowie, którą przed samym obrzędem poświęcenia wygłosił do zgromadzonych gości, reprezentujących artystyczne i literackie sfery tutejsze, objawił program swojego przedsięwzięcia. Ażeby jednak zamiar jego istotnie pożyteczny, mógł spełnić się godnie, potrzebuje szczerzego i należnego szacunku, poparcia publiczności warszawskiej—która bądź rocznym abonamentem pięciorublowej ceny, albo doraźnym zwiedzaniem wystawy za opłatą 10 kopiejek—powinna zasilać materialne środki przedsiębiorcy, tembardziej iż na zgromadzenie istniejących już zbiorów i utrzymanie ich w tak kosztownym lokalu p. Sulatycki wyłożył znaczną sumę.

Jeszcze jedna nowina z artystycznego świata! Panna Pistor, znana z talentu artystka, wybrała się obecnie w podróż po prowincjonalnych miastach królestwa i ma nadzieję, którą zresztą dzielimy z nią chętnie, iż gra jej istotnie zdolna, i uznana za taką przez publiczność warszawską, potrafi jej zjednać sympatję prowincjonalnych słuchaczy.

Al.

* Nr. 20 *Zorzy*, wyszedł z druku i zawiera:—O kasach groszowych, p. H. Orłowskiego —Wiejski poranek wiosny, (wiersz A. Sosnowskiego)—Drugi pamiętnik z Siola, (dok. W. Pola.)—Kasa wzajemnej pomocy, na drodze żel. war. wiod. (dopeł. p. Ad. Gr.)—Pogadanka o siewie i t. d. gwiazdy spadające, komety, gazy.—Rady gospodarskie: Różne środki na oparzeliznę. Różne różności.—Wróżba z gwiazd.—Zagadnienie.—Staropolskie przestrogi i zagadka.

* (Hojny zapis). Zmarły w roku zeszłym w Rosji południowej kolonista Kernies, który będąc gospodarzem rolnym, przesiedlił się w roku 1818 z księstw saskich do Rosji, z kapitałem 500 talarów, i wstawił się hodowlą owiec w ogromnych rozmiarach (zostawił on 350,000 owiec, po większej części rasy poprawnej), zapisał testamentem półtora miliona rs. dla rozmaitych zakładów dobroczynnych w cesarstwie i założył dom dla sierot z kapitałem 250,000 rs. (*Pos. Z.*)

* (Pociąg osobowy). *Kraków, 19 maja.* Od dnia jutrzejszego pociąg osobowy odchodzić będzie ztąd, o god. 10 min. 19 przedpołudniem, do Wiednia, gdzie ma stawać następnego dnia o god. 9 min. 19 zrana. Co do przesyłki listów, nie zajdzie żadna zmiana. Listy i gazety będą o tymże co dotąd czasie tu otrzymywane i ztąd wyprawiane. (*Krak. Z.*)

Telegramy

Bukareszt, 19 maja. Rząd zażądał kredytu 7 milionów piastrow, na urządzenie obozu dla osłonięcia stolicy, z powodu, że napad Turków jest spodziewany.

Frankfurt, 19 maja. Na posiedzeniu sejmku związkowego, został złożony następujący wniosek rządów bambergskich: Sejm związkowy zażąda od mocarstw które uzbroiły się nad stan pokojowy, aby na następnym posiedzeniu oświadczyły, czy i pod jakimi warunkami byłyby gotowe, jednocześnie w terminie oznaczonym przez sejm z związkowy przywrócić stan pokojowy.

Berlin, 19-go maja. Książę Karol hohenzolernski znajduje się już na terytorjum wołoskiem.

Paryż, 20 maja. Kredyt ruchomy nie daje dywidendy. Na bulwarach ofiarowano jego akcje po 500 fran.

Florencja, 20 maja. Dekret obowiązuje, kupony renty przypadające do wypłaty 1 lipca, przyjmować do 30 czerwca, w nominalnej wartości w opłatach do kas skarbowych i banku narodowego.

Drezno, 21 maja. Dzisiejszy w południe wydany nadzwyczajny do-

datek do *Dresd. Jour.* donosi, że wszystkie mocarstwa przystały na kongres paryzki, który będzie otwarty w przyszły piątek.

Bukareszt, 21 maja. Jutro, książę Karol hohenzolernski uroczyste wjedzie do Bukaresztu. Zawiadomił on listownie sułtana, że będzie szanował traktaty łączące księstwo naddunajskie z Portą.

Uzbrojenia.

* *Ze Szlązka austriackiego, 15 maja.* Rozstawienie korpusu armji na Szlązku austriackim może być uważane po większej części jako ukończone. Wszystkie wsie od Opawy do Krakowa mają wojska na kwaterach. Rozkwaterowanie wojsk rozciąga się w promieniu jednej mili od granicy. Największa koncentracja wojsk znajduje się pomiędzy Cieszynem i Oderbergem. Tak jazda jak i piechota pozajmowały już po większej części swe stanowiska. Jazda skoncentrowana jest w okolicach Weisskirchen. Stoją tam pułki hazarów wirtenbergski, Palfi i J. C. W. Wielkiego Księcia Mikołaja, które mogą być przewiezione lada chwila do Oderberga wagonami trzymanymi w pogotowiu. Tamże przybyła w ciągu ostatnich dwóch dni, pociągami pospiesznymi, artylerja ze Lwowa. Stoi ona na kwaterach w okolicach Cieszyna i Skotschau. Marsze wojsk z Galicji do granicy szlązkiej trwają jeszcze ciągle. Dnia 13, 14 i 15-go o. m., pułk węgierski arcyksięcia Józefa przechodził przez Oświęcim, udając się do Schwarzwasser. W Bielsku zapowiedziane zostało przybycie pułku imienia króla belgów. Z tego wszystkiego okazuje się jasno, że z pomienionego punktu przedsięwzięta zostanie dywersja w stronę górnego Szlązka. Dowództwo nad tym korpusem obejmie arcyksiążę Józef, który mieć będzie główną kwaterę w Cieszynie. W tych dniach spodziewane są tam jeszcze kolumny pociągowe i amunicyjne, które mają być przewiezione ze Lwowa koleją żelazną, i z tego powodu ekspedjowanie towarów drogą żelazną północną zostało od dnia dzisiejszego wstrzymane. Pociągi zaś osobowe będą odtąd ekspedjowane tylko raz na dzień. Lada dzień spodziewać się należy zamknięcia granicy pruskiej. (*Schl. Z.*)

* *Cieszyn, 10 maja.* Arcyksiążę Józef, generał-major i szef pułku N. 37, przybył tu ze sztabem brygady. Podług *Silesia*, obiegała pogłoska, że cesarz austriacki był 3-go b. m. incognito w Ołomuńcu, gdzie zwiedził fortifikacje. (*Tamże.*)

* *Praga 12 maja.* *Narodni Listy* podają podług listu prywatnego wiadomość, że włościanie czescy robią u stóp gór Olbrzymich z gorliwością przygotowania, ażeby w razie wkroczenia Prusaków powitać (sic) ich należycie. Przyspasabiają oni nie tylko zwykłą broń i amunicję, lecz także obracają rozmaite narzędzia rolnicze na broń do prowadzenia wojny, okuwają żelazem cepy i zaopatrują je w gwoździe, oprawiają kosy prostopadłe i t. d. (*Tamże.*)

* *Od granicy galicyjsko-polskiej, 13 maja.* Na całej linii drogi żelaznej od Lwowa do Krakowa formowane są rezerwy, do czego używane są po większej części bataljony zapasowe pułków galicyjskich i ich urlopnicy, powołani ze wszech stron. W Krakowie roboty około fortyfikacji są już ukończone i wszystkie forty otaczające miasto zostały uzbrojone. (*Tamże.*)

* *Wrocław, 17 maja.* Pułk 3-ci grenadierów gwardji pruskiej (królowej Elżbiety) wymaszeruje ztąd przyszłej nocy w trzech oddziałach; powiadają że cały korpus gwardji pruskiej będzie na teraz skoncentrowany około Berlina, gdzie czekać ma na dalsze rozkazy.—Z liczby uorganizowanych tu ekspedycji poczt polowych, jedna udała się już dziś na miejsce swego przeznaczenia, a dwie pozostałe mają być jutro wysłane również do punktów, do których są przeznaczone. (*Schl. Z.*)

* *Lipsk, 16 maja.* Dwie trzecie tutejszej załogi, złożonej ze strzelców, wymaszerowały wczoraj w głąb kraju i mają być skoncentrowane pod Meissen. W mieście tutejszem pozostał jeden tylko bataljon, który ma także wkrótce wyruszyć. Wymarsz obu bataljonów odbył się wśród pełnego zapatu udziału licznie zgromadzonej publiczności. Telegraf polowy i poczta polowa—ta ostatnia w zwiększonym składzie, mają jeden pocztamt polowy i 4 pocztalterje polowe, liczba zaś urzędników wynosi 11, oprócz oficjalistów i służby niższej. Lazarety polowe urządzone są z wielkim pośpiechem i będą gotowe w chwili ogłoszenia uruchomienia armji. (*Tamże.*)

* *Wiedeń, 17 maja.* Za kilka dni ma być ogłoszony reskrypt własnoręczny cesarza do wszystkich namiestników i naczelników krajów, zagrożonych przez nie-

przyjaciela, nadający im pełnomocnictwa nieograniczone co do wszystkich rozporządzeń, jakie mają być wydawane w obrębie terytorjum zostającego pod ich administracją. Wrazie wojny, udziela się im pełnomocnictwo do wydawania rozporządzeń mających siłę obowiązującą praw, oraz do zawieszania praw, do mianowania i suspendowania urzędników i t. d. (Tamże.)

* *Berlin, 17 maja.* O organizacji wojsk saskich donoszą: Bataljony doprowadzone zostały do stopy 800 ludzi w każdym, a obok tego każdy bataljon ma po kompanii zapasowej. Do każdego bataljonu należy po sześć fargonów, do których dostawiono już konie. Jazda postawiona została na stopę 100 ludzi w szwadronie. Uruchomiono dwie konne i ośm pieszych baterii artylerji, każda zaś bateria liczy po sześć dział. Każda bateria piesza udaje się w pole ze 132, a każda bateria konna z 210 końmi. Z dwóch pozostałych baterii pułku pieszego artylerji, utworzono 1 kompanię forticzną, którą posłano do Königsteinu, i 2 kolumny amunicyjne, liczące 400 koni. Kolumna pociągów rezerwowych liczy 800 koni, a dwie kompanie saperów mają 500 ludzi. Jeden sztab-oficer będzie dowodził zawsze dwoma bataljonami. Koncentracja wojsk już się rozpoczęła. — Z Austrii dochodzą następujące wiadomości: W Bodenbach włości z pułku hr. Haugwitz dezerują w znacznej liczbie, gdyż nie chcą walczyć przeciw prusakom. Z tego powodu pułk pomieniony ma być przeniesiony do Wiednia. O rozstawieniu wojsk austriackich w Wenecjańskim cieście opowiadają, lecz nie wszystkie w tym względzie wiadomości są wiarogodne. *Corr. Hav. Bul.* podaje depeszę telegraficzną, otrzymaną od granicy Wenecjańskiego przez Medjolan, w której powiedziano, że do Wenecjańskiego przybywa mnóstwo artylerzystów i piechoty chorwackiej. Chorwaci w liczbie 60,000 (?) mają być rozmieszczeni od Padwy do Friulu, załoga zaś Wenecji ma wynosić 24,000 ludzi. (Nordd. A. Z.)

* *Berlin, 18-go maja.* Z Saksonji otrzymano dziś następujące wiadomości: Wszystkie wojska, które dotąd stały załogą na prawym brzegu Elby, przeszły na lewy brzeg tej rzeki, z wyjątkiem 3 szwadronów 1-go pułku jazdy, które pozostały w Grossenhain. Na moście drogi żelaznej pod Riesa porobiono przygotowania do wysadzenia tego mostu w powietrze i do spalania go; filary tego mostu zostały przedwidrowane, do otworów zaś włożono materje palne do eksplozji; w pobliżu mostu trzymają w pogotowiu wielką ilość beczek oleju skalnego. — O uzbrojeniach zaś włoskich, *Italia* powiada: „Nie powinniśmy zdradzać liczby naszych wojsk, stojących pod bronią, lecz Europa dowie się, że skorzystaliśmy należycie z pięciu lat, jakie mieliśmy do przygotowań”. *Osservatore romano* podaje w liście z Bolonji następujące szczegóły o armji włoskiej: „Żyjemy tu wśród jak największej wrzawy. Bolonja ma być głównym punktem działań wojennych; kwatera główna znajdować się będzie w San-Michele. Co do naszej twierdzy, 70,000 ludzi ma być skoncentrowanych częścią w mieście, częścią w pobliskich fortach i miejscowościach. Ciągłe przybywają tu wojska, działa i t. d.; powołano mnóstwo ludzi pod sztandary, i nie ma prawie rodziny, która by nie dostarczyła choć jednego żołnierza; w kościołach na przedmieściu stoją wojska; dnia 4-go maja urządzono koszary w kościele San Paulo, i nie długo przyjdzie kolej i na San-Egidia. Również mnóstwo domów wiejskich zajętych zostało na kwatery dla wojsk. Włochy mieć będą wkrótce pod bronią pół miliona ludzi, którzy zastępowani będą bez końca. Dodać jeszcze do tego należy werbunki do oddziałów ochotników, do których robotnicy zaciągają się masami. (Nordd. A. Z.)

* *Berlin, 19-go maja.* Ze strony urzędowej zakomunikowany został redakcjom tutejszych gazet wykaz szczegółowy tych wiadomości dotyczących uzbrojeń, ogłaszanie których jest, zdaniem władz wojennych, niedopuszczalne. (N. Preus. Z.)

* *Berlin, 19-go maja.* Zapewniają, że książęta Ujest, Blücher, Hohenzollern-Hechingen, Pless, Hatzfeld i Biron, oraz hr. Maltzan, postanowili wysztyftować własnym kosztem trzy pułki huzarów i trzy bataljony strzelców. Pieniądze zostały już na ten cel podpisane, pozwolenie zaś ma być uzyskane. — *Sta. Anz.* ogłasza rozkaz gabinetowy regulujący służbę szpitalną polową. (Wolffs T. B.)

* *Wiedeń, 19-go maja.* *Wien. Abp.* powiada, że w przedmiocie nadużyć jakich żołnierze austriacki mieli dopuścić się pod Klingebutel, dowódca właściwego oddziału dał stanowcze zapewnienie, że żadne przekroczenie granicy nie miało miejsca. Z tego powodu zarządzone zostało wyprowadzenie dokładnego śledztwa i jednocześnie polecono ponownie pomienionemu dowódcy, ażeby trzymał się ściśle instrukcji, by usunąć wszelki uzasadniony powód do reklamacji. (Wolffs T. B.)

* *Darmstadt, 19-go maja.* Z wiarogodnego źródła zapewniają, że prowadzone są układy dla zapewnienia Prusom bardzo ważnej pozycji w Saksen-Altenburgu. Przy tych układach gabinet berliński doznał ze strony dworu altenburskiego bardzo przyjacielskiego usposobienia. (N. Preus. Z.)

* *Od granicy saskiej.* Cała armja saska została skoncentrowaną pomiędzy Meissen i Dreznem, oraz koło Grossenhain. Poczta polowa organizuje się. Wzgórza naokoło Königsteinu zostały nie tylko z lasów ogołoczone, lecz także niektóre z nich zrównano z ziemią, co między innymi zrobiono obecnie ze wzgórzem Quirl. (Nordd. A. Z.)

* *Darmstadt, 19-go maja.* Pułkownik austriacki Schönfeld przybył tu dla wejścia do służby w korpusie związkowym dowodzoną przez księcia Aleksandra heskiego. Inni jeszcze oficerowie austriacki mają tu przybyć w tymże celu. (Tamże.)

* *Berlin, 19-go maja.* Otrzymano tu następujące wiadomości o uzbrojeniach państw związku niemieckiego: W wielkiem księstwie heskiem powołano dotąd pod sztandary tyłu tylko rezerwistów, ilu ich potrzeba dla doprowadzenia kompanij do siły 180 ludzi. Kompanje zapasowe nie zostały jeszcze uorganizowane, i nie powołano jeszcze rezerw jazdy, artylerji i pociągów. Od czasu powrotu p. Dalwigka do Darmstadu, rząd tameczny, zgodnie zapewne z umową zawartą w Bambergu, wydał 16-go b. m. rozkaz zupełnego uruchomienia dywizji hesko-darmstadtzkiej. — W Wirtembergji robią przygotowania do powołania piątych kompanij; szwadrony są kompletowane, konie zakupywane, lekarze i aptekarze są poszukiwani. — W Bawarji pułki 1, 3, 5 i 9-y piechoty wyruszyły z Würzburga, Bambergu i Beyreuthu, a pułk szwoleżerów z pierwszego z pomienionych miast; pułki te udały się Schweinfurthu, prawdopodobnie dla utworzenia obozu na granicy turyngskiej, pomiędzy Schweinfurthem i Bambergiem. Donoszą także o zamiarze rządu bawarskiego postawienia korpusu z 30,000 ludzi pomiędzy Landau i Gernersheim. Lecz wiadomość ta wydaje się nieprawdopodobną, Bawarja bowiem dałaby przez taką koncentrację pretekst Francji do skoncentrowania przy granicy również znacznych wojsk. (Tamże.)

* *Berlin, 19-go maja.* Z Austrii donoszą: Dnia 13-go b. m. zaczęto przewozić koleją żelazną wojska załogi wiedeńskiej na północ. W Czechach przedsięwzięte zostały dylokacje w celu zrobienia miejsca dla nowych, spodziewanych tam wojsk. (Tamże.)

* *Altona, 19-go maja.* Podług *Schles. Holst. Z.*, nie przestawano wczoraj ładować bagaże austriackie. Rodziny oficerów austriackich sposobią się do wyjazdu. (Tamże.)

* *Florencja, 18-go maja.* *Gazetta ufficiale* ogłasza dekret, z mocy którego flota ma mieć trzy eskadry i nosić nazwę armji operacyjnej.

* *Schl. Z.* pisze: Jak się dowiadujemy, powierzono księciu Karolowi zu Hohenloe, pomocnikowi naczelnego prezesa prowincji szląskiej, urząd komisarza przy dostawach wojennych, które mają rozpocząć się w d. 20 b. m. — Według prywatnej wiadomości, mają być ściągnięte z drugiego powołania landwery na każdy bataljon po 2 kompanie składające się z 150 ludzi. Mają one być użyte do obrony w górnym Szląsku własności prywatnych od napaści i grabieży rozbewstwieonego pospółstwa.

Ameryka.

* (Stany południowe. — Uchwały kongresu. — Bójka. — P. Jeff. Davis. — Cholera). *Newy Jork, 5 maja.* Liczne poprawki zostały postawione do projektu do prawa, co do którego komisja rekonstytucyjna złożyła raport; w liczbie tych poprawek, jedna proponuje przypuścić Stany południowe do kongresu 4-go marca 1867. Inna zaś poprawka obejmuje propozycję przypuszczenia tych Stanów jak skoro przyjmą one postawę lojalną i gdy reprezentanci ich będą mogli złożyć przysięgę. — Izba reprezentantów uchwaliła projekt do prawa, mocą którego przywraca się stopień jenerała w armji związkowej. Izba zatwierdziła także projekt do prawa uchwalonego przez senat i stanowiącego o przypuszczeniu terytorjum Colorado do Unji. — W Memfisie miała miejsce bójka pomiędzy murzynami i białymi, przyczem jeden biały i 15 murzynów utracili życie. Liczba rannych jest znaczna. Spalono 30 domów. Porządek został przywrócony. — Pani Jefferson-Davis widziała się ze swym mężem w twierdzy Monroe. Była ona tam w towarzystwie swej córki i obie pozostały nadal w twierdzy. — Cholera przybrała łagodniejszą postać; w kwarantannie było we czwartek 103 wypadków cholery na pokładzie statków służących za szpitale, i w ciągu dwóch dni nie było ani jednego wypadku śmierci. (Nord.)

* (Zbombardowanie Valparaiso). Z raportu urzędowego intendenta w Valparaiso do chilijskiego ministra spraw wewnętrznych z daty 1-go kwietnia, okazuje się, że podług sprawdzenia skutecznego do owego czasu, wartość towarów spalonych na składach podczas bombardowania, wynosi 8,300,000 piastrow (41,500,000 franków). Straty te dzielą się jak następuje: na francuzów przypada 3,500,000 piastrow, na niemców 2,500,000, na belgijczyków 800,000, na anglików 500,000, na amerykańkan północnych 500,000 i na rozmaite inne narodowości 500,000. Niepodobna nawet przez przybliżenie obliczyć strat zrządzonych bombardowaniem w domach i magazynach prywatnych. (Nordd. A. Z.)

Anglja.

* (Interpelacje). *Londyn, 18 maja.* Na dziesiątym posiedzeniu angielskiej izby gmin p. Layard na interpelację p. Sandforda oświadczył iż Rosja, Francja i Anglja układają się w przedmiocie zwolania kongresu do Paryża i że nie może udzielić dalszych objaśnień. W izbie wyższej na interpelację lorda Redcliffa, odpowiedział lord Clarendon: że mają miejsce urzędowe i poufne komunikacje w przedmiocie kongresu, nie można ich jednak nazwać układami, i nie można na nich zasadać pewnych nadziei na pokojowe rezultaty, chociaż z kongresu wszystkich mocarstw, gdyby takowy doszedł do skutku, można by się spodziewać pokojowych rezultatów. Anglja, a jak sądził i cesarz Napoleon, robią wszystko co mogą dla utrzymania pokoju; dalszych objaśnień także nie był w stanie udzielić. (Wolffs T. B.)

* (Polityka nieinterwencji). *Daily Telegraph* pisze: Wszyscy ci, którzy są, tak jak my, stronnikami doktryny nieinterwencji, uważają tę doktrynę jedynie jako przechodnią, a nie stałą zasadę polityki. W obecnych okolicznościach jasnym jest, że Anglja postępuje roztropnie nie mieszając się czynnie do zajęć, które nie obchodzą jej w żaden szczególny sposób. Mogą atoli wydarzyć się takie wypadki — a takowe będą kiedyś prawdopodobnie nieuniknione — które zmuszą Anglję, ażeby chwyciła się, dla własnego bezpieczeństwa, polityki czynnej, zamiast trzymania się polityki biernej. (Nordd. A. Z.)

* (Nota). Rząd angielski, jak się zdaje, postanowił porzucić swoją politykę bezinteresowności i u przejmości względem Grecji. Donoszą bowiem, że lord Clarendon wysłał niedawno do gabinetu ateńskiego notę, żądając uregulowania sprawy wiercyieli angielskich w Grecji z lat 1824—1826. (La Fr.)

* (Podział krzesel parlamentarnych). Izba gmin, jak wiadomo, uchwaliła przy drugim odczytaniu bil dotyczący podziału krzesel parlamentarnych. Projekt p. Gladstone przepisujący na jednego deputowanego najmniej 8,000 mieszkańców wykazuje 49 krzesel wolnych, które mają być podzielone w następujący sposób: 26 z tych krzesel oddanoby hrabstwowi, które powinnyby być podzielone na sekcje tak, ażeby każda sekcja składająca się z 150,000 dusz miała 3 deputowanych. Pozostałe 16 krzesel mają być zachowane dla głównych okręgów Anglii i Szkocji, które posiadać będą niedostateczną liczbę reprezentantów, i które otrzymają więcej 7 członków. Wielkie miasta Liverpool, Manchester, Birmingham i Leeds zyskają po trzecim deputowanym; Salford otrzyma drugiego; Londynowi dodanych będzie czterech na dwunastu dotychczas obieranych deputowanych, w skład których wejdzie jeden członek uniwersytetu londyńskiego; wreszcie sześć innych okręgów podniesione być mają pierwszy raz do rzędu kolegów wyborczych. (La Fr.)

* (Zawieszenie wyplat.) *Londyn 19 maja.* Tutejszy bank European zawiesił wypłaty. Za akcje tego banku, wynoszące po 50 fn. st., ma być zapłaconem tylko po 15 fun. st. (Wolffs T. B.)

Austrja.

* (Położenie polityczne). *Wiedeń, 19 maja.* Położenie polityczne w niczem się w ostatnich dniach nie odmieniło. Dzienniki też zajmują się daleko mniej poglądami na sprawy polityki; za to obszernie podają wiadomości o wszechstronnych uzbrojeniach. (Wien. Abp.)

* (Środki ostrożności). *Opawa, 14 maja.* Z powodu grożącego niebezpieczeństwa wojny, wszystkie papiery szacunkowe tutejszej kasy zbiorowej, tudzież kasy krajowej, kasy oszczędności i filji banku narodowego, zostały ztąd wywiezione; działalność filji bankowej ogranicza się na teraz do ściągania i prolongowania weksli, wypłaty zaś zostały aż do dalszego rozporządzenia zawieszane. (Schles. Bürg.)

Francja.

* (Kongres igiełda). *Paryż, 19 maja.* Obiegająca na giełdzie pogłoska, że nawet Anglja nie przyjęła proponowanej podstawy do kongresu, utwierdziła spekulantów w przekonaniu, że kongres nie przy-

dzie do skutku. Z tego powodu było wielkie ofiarowanie wszelkich papierów szacunkowych i kursa stały bardzo nisko. (Wolffs T. B.)

Hiszpanja.

* (Procesy prasowe). Dzienniki madryckie donoszą, że od 11 maja wszystkie procesy prasowe przekazane zostały sądom przysięgłych. Zapisujemy wiadomość tę z wielkiem zadowoleniem. (La Fr.)

Holandja.

* (Przesilenie ministerjalne.) Haga, 19 maja. Wszyscy ministrowie podali się do dymisji; król nadaremnie usiłował odwieść ich od tego zamiaru. (Wolffs T. B.)

Niemcy.

* (Wniosek pokojowy). Berlin, 18 maja. Wniosek, który ma być postawiony jutro na sejmie związkowym w formie propozycji pośrednictwa, żądać będzie przede wszystkim ogólnego w Niemczech powrotu do stopy pokojowej. Dopiero po odrzuceniu tego pośrednictwa, niektóre rządy konferencji bamberskiej zamierzają postawić dalsze wnioski. (Wolffs T. B.)

* (Nadzieje utrzymania pokoju). Dreźnie, 18 Maja. Przy wzmiance o konferencji bamberskiej, Dresd. J. robi uwagę, że wniosek złożony w Bambergu, jest tak zrehabilitowany, iż pozostawia jeszcze otworem drogę do pokojowego załatwienia sporu i do porozumienia. (Tamże.)

* (Kwestja Limburja. Uruchomienie) Berlin 18 Maja. Rząd holenderski, w przypuszczeniu zmian w stosunkach związku niemieckiego, wznowił wniosek co do wyjścia Limburga z tegoż związku. Na sejmie związkowym ma być postawiony jutro wniosek co do uruchomienia kontyngensów związkowych. (Schl. Z.)

* (Kwestja reformy.) Karlsruhe, 17 maja. Oświadczenia złożone przez Prusy w komisji dziewięciu w przedmiocie projektu reformy, wywarły tu i na niektórych innych rządach dobre wrażenie. Prusy żądają: A. Parlamentu ad hoc, lecz nie ustawodawczego; ma on być wybrany stosownie do głównych przepisów prawa wyborczego z roku 1849 (na 80 do 100,000 mieszkańców ma być jeden deputowany). B. Z parlamentem tym należy porozumieć się: 1) co do nowego zgromadzenia związkowego, z reprezentacją narodową zasiadającą perjodycznie i wydającą uchwały mające zastąpić dotychczasową jednogłośność głosów sejmiku związkowego; 2) co do rozciągnięcia kompetencji tego nowego zgromadzenia związkowego do wszelkich materij użytku powszechnego, które traktowane były dotąd na osobnych konferencjach lub za pomocą komisji, a które są: prawo zamieszkania i przemieszczania się, prawodawstwo o patentach, przepisy o miarach, wagach i monetach, procedura cywilna i t. d.; 3) co do ogólnego prawodawstwa celnego i handlowego ze stanowiska stopniowego rozwoju; 4) co do środków komunikacji i stosunków pomiędzy rozmaitymi krajami związku; tu należą: koleje żelazne i wszelkie drogi lądowe i wodne, oraz poczty i telegrafy, cła na rzekach i innych wodach; 5) co do udzielenia handlowi niemieckiemu opieki za granicą; konsulaty i bezpieczeństwo flagi; 6) co do podstaw niemieckiej marynarki wojennej; z portami wojennymi i z zakładami do obrony brzegów, i 7) co do ukonsolidowania sił zbrojnych Niemiec za pomocą ściślejszego połączenia kontyngensów, przyczem należy odbyć dokładną rewizję ustawy wojskowej związku, ażeby przy zwiększeniu ciężarów ogólnych, ulżyć ciężarom ponoszonym przez pojedyncze państwa. (Wolffs T. B.)

* (Zajścia). Raszat, 14 maja. Bad. Beob. donosi: Pogłoski, jakoby pomiędzy żołnierzami austriackimi a pruskimi przyjsć miało do różnych zajść i starcia, są poprostu zmyślane; przeciwnie, pomiędzy wojskami załogi niepanowała nigdy lepsza harmonja, jak w owych burzliwych czasach. (N. Pr. Z.)

* (Wojska związkowe). Moguncja, 16 maja. M. A. pisze: Dla przeszkodzenia zatargom i zapobieżenia siłą zachodzącym często starciom pomiędzy żołnierzami załogi, austriackie, pruskie a nawet i heskie patrole, przebiegają wieczorem ulice miasta. W podobnym celu stoi zawsze jeszcze dwóch heskich podoficerów na dworcu kolei żelaznej. Z powiatu Grosgerau donoszą, że gminy otrzymały rozkaz przyjęcia wojsk związkowych bawarskich, i że właściciele domów zawiadomieni zostali piśmiennie przez kwartmistrzów, ile każdy z nich ma otrzymać żołnierzy na kwatery w swoim domu. (N. Pr. Z.)

* (Demonstracje wojenne). Celle, (w Hanowerskiem), 15 maja. Jeden z dzienników pisze: Wczoraj wieczorem przeciągały przez ulice naszego miasta tłumy żołnierzy, domagając się z krzykiem, ażeby ich natychmiast wyprowadzono do walki z Prusakami, albo rozpuszczono do domów. Przyszło nawet do demonstracji przeciwko wyższym władzom wojskowym. (N. Pr. Z.)

* (Sprostowanie.) Br. Z. podała wiadomość, jakoby w Pirna czy Dreźnie ujęto dwóch Włochów, którzy chcieli uciec z Bodenbach do Prus, i wydano ich Austrii, i jakoby dezertery ci zostali później w twierdzy Theresienstadt rozstrzelani. Urzędowy Dresd. J. pisze pod tym względem co następuje: „Nie wiemy wprawdzie, co dzieje się w twierdzy Theresienstadt; ale możemy na zasadzie pewnych danych jak najuroczyściej zapewnić, że w ostatnich czasach ani w Pirna, ani w Dreźnie, ani też na innym jakim miejscu Saksonji nie ujęto żadnych zbiegów austriackich. Okoliczność ta niech posłuży korespondentowi Bresl. Z. za dowód, że o wydaniu zbiegów Austrii nikomu się nie śniło; powątpiewać także należy, ażeby owi „wydani” ponieść mieli ofiarę śmierci w twierdzy Theresienstadt. Za to nie można zamilczeć, że w pierwszych dniach bieżącego miesiąca ujęto rzeczywiście na terytorjum pruskim w okolicach Wittenberga dezertera austriackiego, należącego do pułku strzelców, i że król. pruski dowódca twierdzy w Wittenbergu na zasadzie traktatów kartelowych związku, wydał go Austrii, poleciwszy odprowadzić zbiega przez terytorjum saskie.” (N. Pr. Z.)

Prusy.

* (Sprawa kongresu). Berlin, 17 maja. Anglja i Francja popierają obecnie żywo projekt zebrań kongresu w celu rozstrzygnięcia kwestij zagrażających pokojowi Europy. Prusy z swojej strony, jak już o tem nadmieniono, nie mają żadnego powodu sprzeciwiania się myśli kongresu, z tem jednak zastrzeżeniem, ażeby tenże nie był w niczem ograniczany i ażeby z niego żadnej kwestji nie wykluczano. Niewiadomo jeszcze, jakie są zdania pod tym względem innych mocarstw europejskich. (Patr. Z.)

* (Projekt zjazdu). Berlin, 18 maja. Podana przez Bresl. Z. wiadomość, jakoby król saski starał się o doprowadzenie do skutku zjazdu króla pruskiego z cesarzem austriackim, pozabawioną jest, według wiarogodnego źródła, wszelkiej zasady. (Patr. Z.)

* (Opór landwery). Donoszą z Minden pod d. 12 maja, że w kilku miejscach prowincji westfalskiej wybuchły zaburzenia, i że w mieście Bielefeld, w którym znajdują się główne fabryki płótna pruskiego, robotnicy wezwani do stawienia się do 7-go korpusu landwery tworzącego się w Monasterze, nie chcieli udać się na miejsce przeznaczenia. Wysłano do Bielefeld pół bataljonu z 53 pułku piechoty, ale wszyscy robotnicy w liczbie przeszło 1,500 osób ujęli się za towarzyszymi; dowódca wojsk przed chwycciem się ostatecznych środków doniósł o tym oporze władzy wyższej, która znów odniosła się w tym przedmiocie do Berlina. (La Patr.)

* (Ks. Karol hohenzolernski), rotmistrz 2-go pułku gwardji dragonów, wybrany jak wiadomo, na hospodara Rumunii, otrzymał urlop na czas nieograniczony. (Patr. Z.)

Szwajcarja.

* (Cło od wywozu koni). Bern, 18 maja. Rada związkowa postanowiła nałożyć cło od wywozu koni po 400 fr. za sztukę. (Niem. Z.)

Turcja.

* (Koncentracja wojsk). Mówią o skoncentrowaniu wojsk tureckich na granicach Rumunii. Listy z Bukaresztu donoszą, że Turcja zaniepokojona zajściami w Mołdo-Wołoszczyźnie i chcąc zapobiedz ruchom powstańczym, które zagrażają prawom jej zwierzchniczym, postanowiła przekroczyć z wojskami granice przy pierwszych zaraz oznakach grożącego jej niebezpieczeństwa. (La Fr.)

Włochy.

* (Ofiary patriotyczne). We Włoszech opinja publiczna zajęta jest całkiem wojną. Dzienniki nadeszłe z różnych prowincji podają uchwały junt, rad gminnych i deputacji prowincjonalnych dotyczące ustanowienia wsparć dla rodzin kontyngensów, które odznaczają się w wojnie i dla żołnierzy gwardji narodowej ruchomej, jako też nadające jak najrozsądniejsze przywileje żołnierzom, którzy podczas wojny odznaczają się czynami waleczności. (La Patr.)

* (Podatek od renty). Florencja, 17 maja. Izba deputowanych zatwierdziła na dzisiejszem posiedzeniu 145 głosami przeciw 141 prawo dotyczące opodatkowania renty. Prawo to ma mieć moc obowiązującą dopiero poczynawszy od drugiego półrocza 1866. (Wolffs T. B.)

Korespondencja Dziennika Warszawskiego.

Lwów, 17 maja.

Pogłoski tendencyjne. — Zabieg Starzeńskiego. — Nowa deputacja do Wiednia.
Czego jak czego, to pogłosek nie brak nam dzisiaj. Jedne powstają Bóg wie jak, i ledwo krążyć zaczęły, toną w otchłani zapomnienia; inne, a na te, nie zawiadzi zwrócić uwagę, są dobrze obmyślane, systema-

tyczne rozwijanie i z niezmordowaną wytrwałością podtrzymywane. Po gorliwych propagatorach łatwo dotrzeć do ich źródła. Do rzędu tych ostatnich pogłosek, pogłosek tendencyjnych, należy przez nasze stronnictwo białych różnymi fortelami podtrzymywana w opinji pogłoska, że Austrija zawarła z Francją przymierze. Kombinacje snute jak z kłębka z tej wieści, odtwarzają znaną teorię polityczną hotelu Lambert, która na urojonych przypuszczeniach buduje, jak wam wiadomo, tron dla króla Władysława. Pewien dowcipniś, udając że wierzy w zapewnienia białego stronnictwa, o warunkach przymierza austriacko-francuzkiego, dodał w końcu: „To wszystko prawda, lecz własne dla tego żal mi Czartoryjskiego! — A to dlaczego? zapytał zdziwiony propagator. — Bo, uważasz pan, będzie miał niezmierne perepalki do przebycia z cesarzem meksykańskim.

Formacja legionu ochotniczego z krajowców, nie postępuje rażno. Oficerowie wprawdzie byłiby już, brak jednak szeregowców, gdyż i kasa legionu została dotąd w stanie zagadkowym.

Hrabia Starzeński udał się także i do naszej rady miejskiej po światłą radę i pomoc materjalną. W piśmie swoim, w którym się tytułuje pułkownikiem a nie regimentarzem, nadmienia hrabia o potrzebie formowania legionu osobnego w interesie dobrane zrozumianego patriotyzmu. Osobny ten legion ma być jak na teraz, o ile z nagłówku wnosić można, c. k. 17-ym pułkiem wolnych krakusów.

Rada miejska uchwaliła po dość zwanych rozprawach „ażeby dopiero po rozpoczęciu” kroków nieprzyjacielskich, wypłacić na rzecz formowania korpusu tych ochotników 2,000 (dwa tysiące) guldenów”. (Majątek miasta wynosi 6,000,000 milionów guldenów). Jeden z radnych utrzymywał, a nawet dowodził jak umiał, że kwota ta nie jest dostateczną dla okazania lojalności miasta; ultrasy przeciwnie radzili znów, by zgola nie dać. W obec tego scierania się obrażonej ofertą tylko 2,000 guldenów lojalności z niegrzechnością, która właśnie z patriotyzmu nie dać nie chciała, poszła większość radnych drogą pośrednią i zgodziła się na demonstracyjną ofiarę aż 2,000 guldenów pod warunkiem, by pierwsi kroki nieprzyjacielskie rozpoczęto...

W tych dniach wybiera się nowa deputacja do Wiednia, złożona z ks. Jabłonowskiego, z hrabiów: Gołuchowskiego, Wodzickiego i Krasickiego i z p. K. Krzczunowicz.

Paryż, 14 maja.

Długi państw europejskich. — Hasło garibaldczyków. — Wiadomości rozmaite. — Jeszcze o legionie polskim.

Odkąd zaczęto głosić o wojnie, kursa papierów publicznych wszystkich państw pospadały w ogromnych rozmiarach. Wysokość procentu i eskonty wynosi w przecięciu 9%. Długi publiczne państw europejskich są następujące: Prusy dłużne są 1 miliard 75 milionów franków; Holandja 2 miljardy 125 milionów; Rosja około 7 miliardów; Włochy 3 miljardy 300 milionów; Hiszpanja 3 miljardy 125 milionów; Portugalia 825 milionów; Turcja 1 miliard 275 milionów; Austrija 7 miliardów 900 milionów; Francja 10 miliardów. Czyż takie położenie jest normalne! Pocóż więc jeszcze uciekać się do nadzwyczajnych wydatków na uzbrojenia? Niech zresztą rozpoczęte zostaną kroki nieprzyjacielskie, ażeby raz na zawsze skończyć z tym stanem niepewności, inaczej bowiem kredyt powszechny zostanie całkiem zrujnowany.

Książę Napoleon wrócił do Paryża, dokąd przybył także generał Prim.

Hasłem garibaldczyków jest: „nie wpierv jak 20-go”. Mogę zakomunikować wam wiadomość, że na dzień 17 bieżącego miesiąca przyspasabia się najście emigrantów weneckich, węgierskich i polskich na terytorjum wenecjańskie. Wyprawa ta dowodzona będzie przez Andruzzi'ego i składać się będzie z dwóch band, liczących po 500 ludzi każda. Ubolewam nad ich losem. Pocóż, dla Boga, polacy idą zetknąć się z bagnetami austriackimi? Co mogą oni mieć wspólnego z bandami włosko-węgierskimi? Jeżeli polacy nie zdobyli się na śmierć bohaterską w Polsce podczas ostatniego powstania, czyż potrafią poledz taką śmiercią za sprawę włoską? Jest to mistyfikacja; polacy ukażą się dla tego jedynie, ażeby natychmiast ratować się ucieczką; chcą oni wznowić „czyny bohaterskie” partyzantki, t. j. uciekać i uciekać zawsze; biedni ci ludzie obłąkani pamiętają o jednej tylko rzeczy: obowiązanym są oni ocaleniem swego życia i swej wolności jedynie wspaniałomyślności oficerów i żołnierzy armji ruskiej, którzy nie chcieli ich zguby, a usiłowali tylko wyprzeć ich z widowni powstania; lecz Austrija posłała do Wenecjańskiego żołnierzy nie znających litości, chorwatów, którzy nie oszczędzają nikogo. Ile będzie polaków w bandach, tyle ich polegnie, jeżeli bowiem zechcą ratować się ucieczką, kule włoskie

dosięgną ich, jeżeli zaś będą się bić, chorwaci wytną ich w pień.

Dzienniki angielskie zawiadomione zostały przez Foreign-office, że podróżni angielscy, chcący udać się do Austrii przez Tyrol lub w ogóle przez granicę włoską, powinni mieć paszporta zawizowane w Londynie lub Paryżu.

Baron Seebach opuścił wczoraj Paryż, udając się do Drezna w interesach familijnych.

Dotąd jeszcze trwa spór, kto obejmie dowództwo nad projektowanym we Włoszech legjonem polskim. Żaden z naszych wielkich ludzi nie chce odstąpić tego zaszczytu drugiemu.

A. M.

Korespondencje Handlowe Dzień. Warsz.

Gdańsk, 19-go maja 1866.

W Anglii transakcje zbożowe pomimo ogromnych bankructw, disconto bankowego 10%, lombardu 12%, były dość ożywione.

Francja od 1-go stycznia do 1-go kwietnia r. b. eksportowała 4,090,000 hektolitrow różnego zboża wartości 60 do 65 milionów franków.

Utrudniony kredyt i powszechny brak pieniędzy oddziałują z gubnie na transakcje placu naszego. Pokup nader mały, ceny przedniejszych gatunków pszenicy cofnęły się o zlp. 2 gr. 5 do zlp. 2 gr. 17.

Kursa zamian: 6.17 1/2. Hamburg 153. Amsterdam 141 1/2.

Rozmaitości.

(Podrabianie depeesz telegraficznych). Z Konstantynopola donoszą, że tam niedawno wykryto szczególne w swoim rodzaju podrabianie telegramów.

przejmować depezesze o kursach pieniężnych i wekslowych na giełdach europejskich; lecz wkrótce został złapano na uczynku, bo oprócz tego fałszował telegramy.

* Przyjechali do Warszawy: generał-majorowie Sawicz i Lewes z Petersburga; wyjechali: generał-lejtnant Kostanda do Kijowa; generał-majorowie Nobel do Petersburga, Lewszyn do Lipna, Macniew do Kalisza;

* Listy miejscowe do skrzynek pocztowych ułożone, w dniu 19 maja 1866 roku a mianowicie, pod adresem: Piotr Kaczyński w Kijewie, Jakób Chardziejewicz w Białym-stoku, Władysław Kossowski w Petersburgu, Mikołaj Malejewski w Mitawie, Herszman w Moskwie, E. Sennewald dla J. Skoczyskiego w Wilnie, Włodzimierz Aleksandrow w Czugujewie Charkowskiej gubernii, Jan Purzewski bez oznaczenia miejsca, Marce-li Radomski w Winawie Tułskiej gubernii; w dniu 20 Maja r. b. Jan Piukowski organista w Ragnowie, wójt gminy Kliszczów, Konstanty Hiro w Święcinach Wileńskiej gubernii; w dniu 21 maja r. b. Katarzyna Stolarzyńska w domu Błaszczkiewiczów na Krakowskim - przedmieściu bez oznaczenia miejsca, Oryszkiewicz właściciel Gabrjelówki, Teofila Kaszuba w Grodnie, Maks Heltfelder w Petersburgu, Awram Lu-sznikow w Petersburgu, Cecylja Dutkiewicz w Wilnie.

* W dniu 19 Maja 1866 roku urodziło się w Warszawie: Chrzescjan: pięć męzką i 12, żeńską 8, Starozakonnych: męzką i 1, żeńską 1, razem 22; zasłużeni Chrzescjanie: Szablowski Walenty czel. szkl., z Rękawek Antonina szw.; zmarii Chrzescjanie: Jawarska Sabina lat 25 cór. oby.; Grzywiński Maciej lat 104; Raczynska Agnieszka lat 76 wyrobn.; Rykiert Wojciech lat 51 wyrobn.; Cybulski Jan lat 55 dym. żołn.; Wstawski Józef lat 22 służ.; Bucholtz Fryderyk lat 4 i pół syn wyrobn.; Janiszewski Ryszard mies. 1 syn rękaw.; Fontanna Gabryela mies. 2 cór. tok.; Jaśniak Władysław mies. 1, Czerwińska Józefa mies. 2, Dutkowska Filipina mies. 1 wychow. dziec. Jezus; Starozakonni: Ajbmzyca Ryfka lat 32; Blumental Noech lat 7 syn kraw.; Szafeld Hana lat 71; Głasnij Sura mies. 2; Was bezim. dni 3; dziecię pięć żeńsk. niez. urodz.

Kalendarz.

We środę, 23 maja, — św. Dezyderjusza bisk. męcz. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 56; zach. o godz. 7 min. 57. We czwartek, 24 maja, — św. Joanny wdowy. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 55; zach. o godz. 7 min. 59.

Widowiska.

Warszawa, dnia 10 (22) Maja.

TEATR WIELKI. — Dziś, Balet Korsarz, wystąpienie panny Bogdanoff. (Zacznie się o godzinie 8 ej). — Onegdaj dawano Operę Verbum nobile, i balet Robert i Bertrand, było osób 600; — w sobotę, dawano Operę Aleksander Stradella, było osób 500.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Jutro, Pafnucy i Narcyz, W Gabinetcie Jego Ekscelencji; Po siedmiu latach. (Zacznie się o godz. 8-ej). — Wczoraj, dawano Było to pod Wagram, Okrężne, było osób 400. — Onegdaj, dawano Pan Geldhab; małe nieprzemności, było osób 600; — w sobotę dawano W Gabinetcie Jego Ekscelencji, Konkurent i mąż; Za Piękną, było osób 200.

DOLINA SZWAJCARSKA. — Dziś i codziennie Wielki Koncert B. Bilsego. — We środy i soboty Symfonie.

Jutro. — I. Uwertura Karnawał rzymski, H. Berlioz; Folichon-kadryl, Straussa; Larghetto, Grossmana (z arfą); Grand Galop de Concert, Vogta; Róg czarodziejski, Oberona, fantazja Wieprecha. — II. Symfonia G. dur N. 7 Haydena: a) Adagio, b) Largo, c) Menuetto, d) Finale. — III. Uwertura z op. Wilhelm Tell, Rossiniego; Les Faulettes, polka Bosketa; Arja z op. Robert Djabel, Meyerbeera (z arfą); Marsz strzelców, Bilsego. — (Zacznie się o godz. 6-ej; — cena wejścia kop. 20). — W sobotę, Symfonia A moll, Mendelsohna-Bartholdy.

CYRK BLENNOWA. — Jutro, Wielkie Przedstawienie. Po raz pierwszy: Lord Plump Pudding, czyli Anglik w ujeżdżalni niemieckiej, scena komiczna, przedstawia pp. Hugo i Aug. Blennow. — Arabeska, klacz siwa półkwi, w wyższej szkole tresowana i jeżdżona przez p. H. Blennow. — Szkoti Sylfida, pas de deus, wykonają na koniach pan Siemann i panna Hulda. — Monte au ciel, czyli wojsło żołnierz, scena komiczna z djalogami, przedstawia pp. Siemann i Aug. Blennow. — Majtek w rozbiciu okrętu, scena mimiczna, wykona na koniu pan Palmer. — Gry rzymskie z 4-ma koniami, wykona pan Sieman. — (Początek o godz. 6-ej).

Obserwatorium Meteorologiczne.

Table with 2 columns: Instrument (Barometr, Termometr, Stan nieba) and Readings (755.1, +2.1, poch; 756.5, +4.8, poch).

Największe ciepło + 4.8 R. Najmniejsze ciepło + 1.4 R. Z rana d. 10 (22) maja + 3.0 R. ciepła.

Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 9.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

dnia 10 (22 Maja) 1866 r.

Table with columns: MONETY, PAPIERY, and sub-columns: Żądane, Płacono, Rs., Kop., Ra., Kop.

Table of exchange rates for various locations including Berlin, Wroclaw, Gdansk, Hamburg, Londyn, Paryz, Wiedeń, Petersburg, Moskwa.

WEXLE.

Table with columns: Location, Amount, and Rate.

*) Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych rs.1 k. 66 2/3. *) " " do Listów Likwidacyjnych rs 1 k. 91 1/2.

KURSA TELEGRAFICZNE

Ajentyury Rudolfa Okręt. z Berlina 8 d. 20 Maja) 1866 r.

Table with columns: z BERLINA, z WIEDNIA, z PARYŻA, and sub-columns: żądają, płać.

AMBULATORIUM LECZNICZE

GALWANO - ELEKTRYCZNE

Dra Mikołaja Brunera Akuszera M^{sta} Warszawy

Ulica Bielańska, w domu JW. Zawiszy, Numer 608, wprost Hotelu Paryzkiego.

Mam zaszczyt niniejszem zawiadomić Szanownych PP. Kolegów, jako też i Szanowną Publiczność, iż chcąc zadość uczynić oddawna czuć się dającej potrzebie specjalnego zakładu dla leczenia elektrycznością, po powrocie z zagranicy urządziłem Ambulatorium Elektryczno-Lekarskie, odpowiednie wymaganiom nauki, z wyłączną dążnością praktyczną.

W urządzonym przezemnie Ambulatorium, na tę samą skalę jak s. p. Prof. *Remaka* w Berlinie, t. j. dla leczenia za pomocą prądów stałych (courants constants) i prądów przerywanych (courants d'Induction), leczeni być mogą przychodzący chorzy dotknięci cierpieniami systematu nerwowego i mięśniowego, nie tylko świeżemi lecz i zadawniałemi, a mianowicie: 1. Paralizami wszelkiego rodzaju w swerze nerwów ruchowych lub czuciowych; 2. Nerwobólami lub podniesioną czynnością nerwów ruchowych; 3. Ulegli cierpieniom systematu mięśniowego; 4. Z chorobami systematu kostnego, o ile takowe zależą od zbroczeń w systemacie nerwowym lub mięśniowym; 5. wreszcie, mężczyźni dotknięci niemocą przedwczesną, dzieci paralizem częściowym, i t. d.

Pacyjenci zatem, z wymienionemi cierpieniami lub stanami chorobnymi, mogą zgłaszać się do mnie, codziennie, z rana od godziny 8-iej do 10-iej i od 2-iej do 5-iej po południu.

M. BRUNER. (7068)

(N. D. 2862)

Księgarnia i Skład Nut Muzycznych **MICHAŁA GLÜCKSBERGA**, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, w domu W-go Grodzickiego Nr. 9 (40), posiadając na składzie jeszcze nie wielką liczbę egzemplarzy pisma perjodycznego pod tytułem

Kmiotek,

które z dnia 1 Kwietnia r. b. przestało wychodzić, zniża cenę takowego w sposób następujący:

Za każde półrocze czyli tom, cena dotychczasowa kop. 90, zniża się na kop. 30; w oprawie kartonowanej

Rsr. I na kop. 40.

Na składzie znajdują się jeszcze lata: 1861, 1862 II-ie półrocze, 1863 II-ie półrocze, 1864, 1865.

Kwartal z roku 1866 od 1 Stycznia, do 1 Kwietnia, zniża się z ceny kop. 45 na 15.

(N. D. 2561)

Przy Aptece w Mieście Włocławku nabytej w roku zesłany od P. Juszkiewicz, otworzyłem **Skład Wód Mineralnych Naturalnych**, mieszczący w sobie znaczny zapas Wód z tego rocznego czerpania, a mianowicie: Woda twarda, **Krynica, Marienbat - Krenzbrunn, Vichy de Celestins, Vichy runde grell, Kissingen, Szezwawicka, Obersalzbrunn, Gerfaunzbrunn** a wszelkie inne gatunki na zamówienie w jak najkrótszym przeciągu czasu sprowadzam.

Nadto zaopatrzylem swą Apteke we wszelkie utwory lekarskie, nowo w użycie wprowadzone i medykamenty specjalne zagraniczne angielskie, francuskie, i niemieckie jak również **w sztuczne wody mineralne**, o czem mam honor WW. PP. Obywateli okolicznych i Doktorów zawiadomić.

Józef Marczewski,
Magister Farmacji. (4-6372)

(N. D. 2899)

Z dóbr głównych Choine, położonych w owiecie Sieradzkim, mila jedna od Sieradza i Zduńskiej-woli, od 8-go Jana r. b. są do sprzedania lub wydzierżawienia dwa folwarki, składające się: z wiók 20, w tym 14 wiók 9, z inwentarzem roboczym żywym i martwym, oraz z krowami, których sztuk 100 w pachcie, a 7,105 z krowy; gorzelnia z nowym aparatem, browar, młockarnia siewki. O bliższych warunkach kupna lub dzierżawy. powziąć można wiadomość w każdym żądzie na miejscu. (7462)

(N. D. 2549)

H. NEUMARK DENTYSTA.

Mam honor niniejszem ogłosić, iż udoskonalony w moim fachn przez najznakomitszych Profesorów i Dentystów Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, posiadam naukę leczenia z pomyślnym skutkiem, wszelkich chorób zębów tak środkami aptekarskimi, jako też i chirurgicznymi.

Wprawiam zęby sztuczne, których najwprawniejsze oko od naturalnych odróżnić nie jest w stanie, a każdy może je sobie wyjmować i wkładać napowrót bez obcej pomocy według upodobania, niepsują się ani od gorących, ani od zimnych straw i napojów, a przy jedzeniu żadną nieśluszą przeszkodą, wprawiam kompletne rzędy sztucznych zębów bez sprężyn według nowo wynalezionej sposobu, zwanego w Ameryce „*Atmospheric pressure*”.

Słowem jestem w stanie wypełnienia wszelkich wymagań co do mego fachu z największą punktualnością.

Przyjmuję pacjentów od godziny 10-tej do 1-iej z południa i od 3-iej do 7-iej po południu, w moim mieszkaniu przy ulicy Nowy-Swiat Nr. 33 nowy, 1259 C stary.

Ubogim zaś chorym służę bezpłatnie od godziny 9-iej do 10-iej przed południem.
(4 - 3256)

(N. D. 2789)

Do sprzedania z wolnej ręki

wieś Wojnowice,

W Powiecie Opatowskim, obejmująca około 25 wiók miary rosyjskiej, folwarcznych w glebie pszennej 2 klasy, z tych około 100 morgów lasu, odpowiednie łąki i pastwiska letnie, jest także młyn wodny, przypadające listy likwidacyjne za 4 wióki właściciarskie należałyby donowonabywcy.

Cena tego majątku po rsr. 1,000 za wiókę, o innych warunkach wiadomość na miejscu u właściciela Reklewskiego Ignacego, najbliższa stacja pocztowa Iwaniska.
REKLEWSKI. (7060)

(N. D. 2712)

Nakładem **MAURYCEGO ORGELBRANDA**, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 407 (nowy Nr. 1) naprzeciw Kopernika, wyszły:

Koszykarz,

pieśń, muzyka Stanisława Moniuszki, słowa Adama Piłgu. Cena 37½ kop., z przesyłką pocztą 50 kop.

Un Mot pour Elle,

Valse pour le Piano, composée par Emile Marx. Cena 30 kop., z przesyłką pocztą kop 45.

(N. D. 2787)

TRUMNY METALOWE

3. Szteklauer, majster stolarski, powszechnie znany z wyrobów ozdobnych bogatych trumien, obecnie wrócił z zagranicy przywiozłszy bardzo znaczny transport trumien wiedeńskich, prawdziwych metalowych, nie ulegających zupełnie zepsuciu w wilgotnym miejscu przez rdzę. Trumny te, są znacznie lepsze od wyrabianych z blachy żelaznej, która jest daleko mniej trwała, nadto wyroby przezeńnie sprowadzone, odznaczają się elegancją wykończeniem, w różnych ozdobach i kolorach, od największej do najmniejszej miary, po cenach umiarkowanych. Zakład mój w domu Nr. 99 (nowy) wprost zamku, na przeciw studni wodociągowej.
(7041)

(N. D. 2946)

Dnia 9 Maja r. b. po godzinie 8-iej wieczorem w podróży między Paryżem a Chantilly, w magonie skradzione zostały pieniądze wraz z paszportem wydany przez Władzę tutejszą Wolfowi Berowi Mendelsohn, do Prus, Austrii i Francji.

Mendelsohn, (7471)

(N. D. 2747)

Niżej podpisani zawiadamiamy niniejszem handlującą publiczność, iż z dniem dzisiejszym poruczymy sprzedaż wyrobów naszej

FABRYKI

Tasiemek i wyrobów pasamonicznych.

od lat kilkudziesięciu w Kaliszu egzystującej wyłącznie Domowi Handlowemu **Braci Lesse** w Warszawie.

G. Buhle i Spółka w Kaliszu.

Powołując się na powyższe ogłoszenie PP. **Buhle i Spółki** mamy honor oświadczyć, że sprzedaż **Tasiemek i wyrobów Pasamonicznych** powyżej wymienionej Fabryki uskuteczniamy w Składzie naszym po cenach fabrycznych.

BRACIA LESSER

Ulica Rymarska wprost Komisji Skarbu.

(6874)

(N. D. 2711)

ZAKŁAD ZDROJOWY

w Iwoniczu

W GALICJI.

Zostaje otwartym z dniem 20 Maja r. b.

Zdroje Jodowo-Bromowe w Iwoniczu, słynne ze skuteczności nie tylko w żołądkach, (obrzemieniu gruczołów, wyrzutów skurnych i ropieniu kości), ale także w chorobach maziernych i zawiśle od nich nieplodności, w gościu i reumatyzmie, nakoniec w uporczywych komplikacjach złego przymiotu (sifilistycznych)

Wygodne pomieszkania, starannie utrzymane, spacer, stała muzyka i zabawy w pięknie urządzonej sali.

Ordynującym przy zdrojach od wielu lat, jest W-ny Karol Moszczański doktor medycyny.

Zamówienia pomieszkań, uprasza się adresować do zarządu kąpielowego w Iwoniczu, ostatnia poczta miejsce w Galicji.

DO DĄTEK.